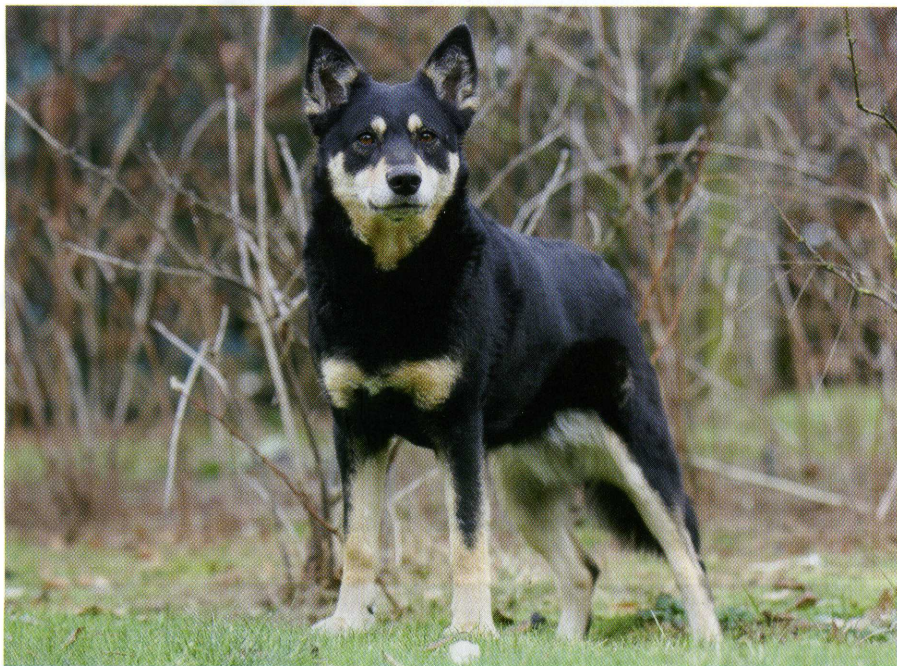

als bijvoorbeeld bij een activiteit als pakwerk. Ook sporten als behendigheid, flyball en dergelijke zijn niet aan hem besteed. Het boeit hem eenvoudigweg niet. Bovendien, het bij dergelijke activiteiten en trainingen onder appèl houden van vooral de reu in nabijheid van andere reuen, vergt heel wat energie van de eigenaar. Het werken op zweetspoor ligt hem veel beter en sluit aan bij zijn oorspronkelijk werk.

Werken en sporten

De **Finse Lappenhond** kan heel wat beweging aan en houdt ervan om samen met de baas en/of familie bezig te zijn. Lange vrije wandelingen, joggen, mee rennen aan de fiets en bij ritten te paard zijn activiteiten waar je de hond een groot plezier mee doet. Net als G&G, behendigheid en doggy dancing of flyball. Fervente bos- en bergwandelaars hebben er een goede sparringpartner

Laplandse Herdershond.

Finse Lappenhond.

aan. Speuren is een activiteit die deze leergierige en intelligente honden een uitstekende mentale uitdaging biedt.

De **Laplandse Herdershond** wordt in het noorden van Finland op kleine schaal nog wel gebruikt als herdershond. Als een pup oud genoeg is om aan zijn echte opleiding te beginnen, mag hij in de kudde meelopen met een oudere, ervaren hond. Spelenderwijs leert het jonge dier zo wat er van hem verwacht wordt en door het gedrag van de veteraan na te bootsen, leert de jonge hond zijn werk.

In Finland wordt hij verder nog ingezet in de functie van waakhond en hier en daar ook als geleidehond en als reddingshond. Het meest zien we hem tegenwoordig echter als gezelschaps(gezins)hond, waarbij hij tot zijn recht komt bij een actieve baas die het leuk vindt om wat met zijn hond te ondernemen.

De Laplandse Herdershond is een energieke hond, werklustig en sportief. In actie kan hij door zijn enthousiasme nogal luidruchtig zijn. Tijdens het werk in de kudde blaft hij graag, maar moet hij ook stil kunnen zijn als dit van hem wordt verwacht. Ook bij 'vervangend werk' als bij een sport als agility, zal hij zijn stem graag laten horen. Dit blafgedrag kan echter goed ingeperkt worden als u hier vanaf het begin voldoende aandacht aan besteedt.

De Laplandse Herdershond is een ras dat het heerlijk vindt als zijn baas hem meeneemt op lange wandelingen waar hij vrij kan rondrennen, lopen naast de fiets of samen joggen.

Als hij voldoende mogelijkheden heeft om zijn energie kwijt te kunnen, lichamelijk en geestelijk, zal hij in huis echter een rustige, kalme gezinshond zijn die van uw aanwezigheid geniet.

De **Finse Spits** is een jachthond, voornamelijk voor wilde bosvogels, zoals de korhoen en auerhoen, maar ook rovend klein wild, watervogels en elanden worden niet geschuwd. Het is een enthousiaste jager, nogal onafhankelijk maar hij werkt wel coöperatief bij wild, markeert het wild door te blaffen. Vroeger

werd het ras eerst gebruikt voor het jagen op pelsdieren, meestal eekhoorns. Tegenwoordig is het zijn voornaamste taak vogels te volgen in de boom en het met blaffen daar te houden en het op te sporen als het geschoten is. Omdat de Finse Spits de aanwezigheid van wild in de boom signaleert door te blaffen en de jager wijst waar het wild is, is het een niet erkende rariteit in de rest van de wereld. Een andere belangrijke rol voor dit ras is het bewaken van zijn eigenaar en zijn bezittingen tegen vijanden, zowel mens als dier. Zijn directe alarm was een noodzakelijke en belangrijke 'levensverzekering' vroeger. Zijn waakinstinct is nog steeds een belangrijke karaktertrek. Het is één van de meest typische kenmerken en in de showring wordt het door sommigen gezien als een storende factor en wordt het niet begrepen en niet geapprecieerd.

De Finse Spits wordt ook gebruikt bij veldwedstrijden zoals de 'vogeljacht wedstrijd' en de 'elandenjacht wedstrijd'. Minder vaak nemen sommige eigenaren deel aan de 'berenjacht wedstrijd' en 'jachtwedstrijd aan de lange lijn'. Sinds 1950 zijn er de nationale kampioenschappen 'vogel blaffen' waarbij de winnende Finse Spits de titel 'Blafkoning' krijgt.

De **Karelische Berenhond** is, ook vandaag nog, in Finland meer een gebruiksdan een show-hond en dat behoort ook zo te blijven. Hij is in staat om grote afstanden af te leggen en is onvermoeibaar bij het opsporen van het wild tijdens de jacht. Met zijn fenomenale reukzin kan hij de eland over een afstand van ruim 2 km waarnemen. Hij zoekt de eland op verwaaiing en spoor. Een eland in beweging zal hij geruisloos vervolgen en trachten tot staan te brengen, te 'stellen'. Is dit gelukt dan zal hij met zijn geblaf de jager hiervan verwittigen. De snelheid, de heftigheid en de toonhoogte van zijn blaf zal aan de jager duidelijk maken hoe de situatie is en deze handelt hiernaar.

In Amerika heeft de Karelier een bij zijn aard aansluitende taak gevonden:

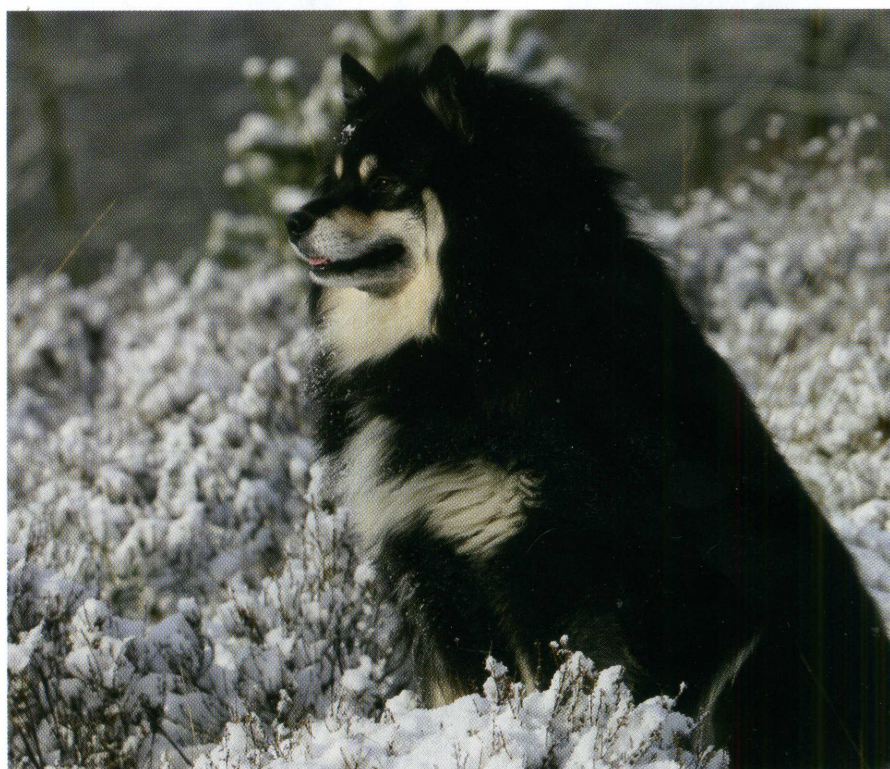
het in natuurparken en woongebieden verjagen van zogenoemde 'probleembieren'. Dit blijkt een zeer succesvol concept te zijn.

Gezondheid

De **Finse Lappenhond** is een sterk en gezond ras. Leeftijden van 15 jaar en ouder zijn geen uitzondering. Heup-

Finse Spits.

Finse Lappenhond.

dysplasie (HD) en Patella Luxatie (PL) komen sporadisch voor. Oogziekten als Progressieve Retina Atrofie (PRA) en cataract komen ook weinig voor. In 2005 is een DNA-test ontwikkeld voor onder andere de Finse Lappenhond waarmee de PRA-lijders en -dragers kunnen worden getraceerd. Hierdoor kan er nog gericht worden gefokt om PRA te bestrijden. Heupen en ogen dienen onderzocht te zijn van honden die ingezet worden voor de fok. De rasvereniging stimuleert actief de medewerking van haar leden aan de verschillende gezondheidsonderzoeken, zoals naar epilepsie en cataract, die in Finland lopen.

Ook de **Laplandse herdershond** is een gezond ras dat maar weinig erfelijke aandoeningen kent. Sporadisch komt heupdysplasie voor en ook de erfelijke oogaandoening PRA komt wel eens voor. Een goede selectie van ouderdieren voorkomt dat deze ziekten een grotere rol zouden kunnen gaan spelen binnen het ras.

De **Finse Spitsen** waarmee gefokt wordt, moeten gezondheidsonderzoeken ondergaan zoals de ogentest en de test op Patella Luxatie. In het Finland is men zeer intensief bezig om epilepsie binnen het ras terug te dringen.

Bij de **Karelische Berenhond** zijn geen rasgebonden problemen bekend. Al vanaf begin jaren tachtig is men begonnen met door de rasvereniging gesubsidieerde oog- en HD-onderzoeken aan de verenigingsleden aan te bieden.

Fokken

In Nederland is een kleine groep actief als fokker van de **Finse Lappenhond**. Het merendeel bestaat uit mensen die het leuk vinden eenmalig of af en toe een nest te fokken. Een fokker legt een gewenste fokcombinatie voor aan de fokcommissie die de achtergrond, gezondheidsuitslagen en kwalificaties van de potentiële ouderdieren controleert en laat weten of de voorgestelde combinatie door de rasvereniging wordt ondersteund.

De rasvereniging heeft een pup-info die

Finse Lappenhond.

de kandidaten voor een pup centraal registreert en de kandidaten informeert over de procedure. De fokkers, die aangesloten zijn bij de Finse Lappenhonden Vereniging Nederland en die volgens het fokreglement fokken, plaatsen hun pups via deze lijst.

Om richting te geven aan het fokbeleid is in 2007 het fokoverleg in het leven geroepen. Hierin komen (toekomstige) fokkers en reu-eigenaren voor overleg over allerhande onderwerpen met betrekking tot de fok van de Finse Lappenhond te samen. Het fokoverleg kan gevraagd en ongevraagd advies uitbrengen aan het bestuur.

Het fokken van de **Laplandse Herdershonden** gaat in overleg met de rasvereniging. Er wordt gefokt volgens een fokreglement waarin onder

meer staat dat de gezondheid van beide ouderdieren goed moet zijn en er moeten verschillende tests gedaan worden, zoals HD- en oogonderzoek, zodat er gelet kan worden op eventuele afwijkingen. De leeftijd van de teef is heel belangrijk en het aantal nesten wat gegeven wordt. Dit zijn een paar van de belangrijke punten in het fokreglement. In Nederland wordt gefokt op zeer kleine schaal. Het ras wordt nu wat bekender en is er ook meer vraag naar dit bijzondere ras. De hoop voor de toekomst is het opbouwen van een gezonde populatie.

Bij de **Finse Spits** zijn op dit moment nog drie fokkers actief. Slechts incidenteel wordt er een nestje geboren maar als alles goed gaat, worden er dit jaar weer puppen geboren.

Finse Lappenhond.

In 1993 is het tot nu toe laatste in Nederland gefokte nest **Karelische Berenhonden** in het NHSB ingeschreven. Het specifieke karakter van de Karelier, alsmede de onbekendheid hier in Nederland met het ras, heeft ertoe bijgedragen dat de fokkerij min of meer geruisloos van het toneel is verdwenen.

Rasverenigingen

Scandia is de vereniging van liefhebbers en fokkers van Scandinavische Spitzhondenrassen en tegenwoordig ook van drie Laika rassen. Naast de **Laplandse Herdershond**, de **Finse Spits** en de **Karelische Berendhond** worden ook de rassen Groenlandhond, Noorse Buhund, Noorse Elandhond Grijs en Zwart, Noorse Lundehund, Norrbottenspets, Oost Siberische Laika, Russisch Europese Laika, West Siberische Laika en de Zweedse Lappenhond door Scandia vertegen-

woordigd. Scandia is opgericht op 1 mei 1950 en bestaat dit jaar dus zestig jaar. Het aantal leden blijft op dit moment redelijk stabiel. In het verleden

had de grootste groep leden Noorse Elandhonden, gevolgd door de Finse Spitsen. Op dit moment worden er van deze twee rassen minder pups per jaar geboren. In verhouding komen op dit moment de meeste nesten komen voor bij de Noorse Buhund, Noorse Lundehund en de Lapinporokoirra. Maar ook daar is het aantal puppen per jaar niet erg groot. Ook de vraag naar deze rassen is niet echt groot. Omdat het aantal puppen bij de Laika's per jaar ook niet groot genoeg was om een eigen rasvereniging op te richten, hebben zij Scandia gevraagd zich bij hen te mogen aansluiten. Dit is een paar jaar geleden een feit geworden.

De **Finse Lappenhond** in Nederland was aanvankelijk ondergebracht bij Scandia, maar naarmate het aantal Finse Lappenhond-eigenaren groeide, ontstond meer en meer de behoefte aan een eigen rasvereniging. De Finse Lappenhonden Vereniging Nederland (FLVN) werd officieel erkend in september 2003 en telt tegenwoordig ruim 135 leden en gezinsleden.

De FLVN geeft vier maal per jaar een clubblad uit. De evenementencommissie en leden organiseren meerdere wandelingen en andere evenementen per jaar. 🐾

Meer informatie

Boeken

- Finnish Lapphund, door Toni Jackson (Engelstalig)
- The Finnish Spitz Breed Standard Explained (2002), uitgave van de Finnish Spitz Breeds Club in Finland
- Finnish Spitz, door Ann Katherine Nicholas (1990)
- Finnish Spitz, door Juliette Conliff (2003)
- Finnish Spitz, a closer look by W. Joan Grant (2007)
- The Story of the Karelian Bear Dog, door Juho Pertola

CD

- Finse Lappenhond (via vereniging FLVN)

Websites

- www.scandia-rasvereniging.nl (Nederlandse rasvereniging)
- www.finselappenhonden.nl (Nederlandse rasvereniging)
- www.spj.fi (Finse rasvereniging)
- www.lappalaiskoirat.fi (Finse rasvereniging Finse Lappenhond)
- www.lappalaiskoiragalleria.org